

Irodalom 7. 03.15-19.

Sziasztok!

A Kőszívű ember fiai vázlatot folytatjuk. Vastag betűs részek – füzetes vázlat! A sima betűs részek – magyarázatok, ezeket nem kell leírni. Fotózni nem kell, ha visszamentünk, majd ellenőrzöm!

A regény 2 részből áll. Ebben a vázlatban az első részt írom le. Hosszú lesz, de mivel nem ezt olvassuk (és a filmet nem figyelték) részletesen leírom amit tudni kell.

A vázlat is hosszú lesz! Az elkészítését beoszthatjátok, akkor ellenőrzöm majd, ha kész az egész.

Kőszívű ember fiai – A regény szerkezete

Magyarázat

Jókai ebben a regényben mindent tudó, de szelektáló narrációt használ. Sokszor említettem már, hogy a szerzőt, aki élő, valós személy nem keverjük össze a történet elbeszélőjével. Utóbbit narrátornak nevezzük. A versekben ugyanez a lírai én. Vannak esetek, amikor a lírai én és a valós személy közt erős az áthallás, de ez sohasem törvényszerű.

Jókai itt egymás után, az események sorrendjében meséli a történetet, de nem mond el mindent, csak amit fontos eseménynek tart. Ezt jelenti, hogy a narrátor szelektál. Mindent tudó is, hiszen a szereplők közti érzelmeket is bemutatja, tehát részletes képet ad a szereplőiről.

Az előkészítés (expoziáció)

- **A regény cselekményét egy ellentét indítja: Nemesdombon vendégek gyülekeznek, és ünneplik Baradlay Kazimirt, elismerik ispáni érdemeit, míg a másik helyiségben, ő maga már haldoklik, és végrendeletét diktálja feleségének Máriának.**
- **Kazimir a „kőszívű” – zsarnok, mert akarátát még a síron túl is érvényesíteni akarja.**
Meghatározza családja sorsát:
 - **Ödön fia – diplomata**
 - **Richárd fia – katona**
 - **Jenő fia – hivatalnok**
 - **Mária felesége – Menjen férjhez újra, méghozzá az új ispánhoz – Rideghváry Bencéhez.**
- **Kazimir félelme – a változások nem jók, mert a nemesek elveszíthetik uralmukat, rangjukat, ezért kell a múlthoz ragaszkodni, szolgálni a Habsburgokat.**
- **Az apa a múlt – a gyermekek a haladás és a jövő – Ez egy romantikus ellentét.**

A bonyodalom

- **A feleség, Mária elhatározza, hogy nem teljesíti „kőszívű” férje végakarátát, sőt, az ellenkezőjét teszi.**
- **A temetésen a pap – Lánghy Bertalan tiszteletes – az apa bűneiről beszél, amiért az apa hívei elvezették.**
- **Az anya hazahívja fiait – a regény ezért több szálon folytatódik tovább.**

- **Ödön Szentpéterváron tartózkodik – magas rangú diplomata, jó házassági lehetősége van, de nem szereti ezt az életet.**
Megkapja anyja levelét, és hazaindul, egyrészt az anya kérésére, illetve mert szerelmét a kőszívű apja miatt nem vehette el feleségül: Lánghy Aranka (a pap lánya).
A hazaút veszélyes – Farkasok támadnak rájuk, durva, zord az időjárás.
- **Richárd Bécsben van, találkozik a pappal, aki nem tudja, hogy Richárd apja volt Kazimir. Elmondja neki, hogy a lánya Ödönbe szerelmes.**
- **Jenő is Bécsben él, és találkozik Richárral. Elmondja, hogy levelet kapott anyjuktól és pénzt, amit megfizet testvérével. (Az anya nem támogatja Richárdot életmódja miatt.)**
- **Jenő és Richárd elmennek a Plankenhorst család esélyére, mert Jenő szerelmes Plankenhorst Alfonsine-ba, aki a Plankenhorst család fiatal leánya.**
- **Az esélyen találkoznak Rideghváry Bencével, akit Richárd nem ismert. Jenő mondja el neki, hogy apjuk a végrendeletében ehhez az emberhez akarta anyjukat hozzáadni, tehát a mostohaapjuk lehet a jövőben.**
- **Richárd ezen az estén megismer egy lányt, Liedenwall Editet, akit cselédnek hisz, pedig nemesi lány, akit a családja elnyom. Richárd hamarosan meg is kéri Edit kezét.**
- **Lánghy Aranka Ödönt várja, aggódik apjáért, akit a temetési beszédért börtönbe akarnak zárni. Baradlay Mária megsajnálja a lányt, és magukhoz költözteti.**
- **Ödön hazaért, és ő lesz a ház ura. A lány, akit szeretett, ott várta, tehát nagy a boldogság. Akár apja ispáni rangját is átvinné.**
- **Ödön és Aranka kézfogójára (eljegyzés) sok rangos vendég jön, köztük Rideghváry Bence, az anya kérője, én nem tetszik neki amit lát, szerinte Mária nem követi a végrendeletet, és ezért akár halálra is ítélik.**
- **A megyeházán gyűlést tartanak – a vita arról szól, hogy a parasztok szavazhatnak-e, illetve kell-e őket írni és olvasni tanítani. Rideghváry vezeti az ülést, és maradi, szerinte ez felesleges, de mikor sok ellenzője akad, fel akarja oszlatni a gyűlést, amit Ödön nem hagy. Elüldözi Rideghváryt a tereméből és átveszi a főispáni szerepet.**
- **1848. március 13. Bécsben forradalom tör ki, és a Plankenhorst-házban gyűlenek össze a császárpártiak. Érzik, hogy menekülniük kell – van aki koporsóban, önmagát halottnak álcázva jut ki. A Plankenhorstok kitalálják, hogy eljátszák, hogy a felkelők oldalán állnak, hátha megússzák. A terv működik. Jenő látni akarja Alfonsinet, és odamegy. Ő elhiszi a színjátékot, azt hiszi, tényleg a forradalmat támogatják. Március 15-én Budapesten is forradalom – Látja testvérét, Ödönt is szónokolni, aki a forradalom mellett áll.**
- **Richárd részt vesz a katonai összecsapásokban. Editért aggódik, akit a Plankenhorstok zárdába adtak. Egy apáca kísérgeti őt a zárda és a Plankenhorst ház között.**
- **Bécsben minden oldalról támadják. Bécsbe érkezik Baradlay Mária is. A Plankenhorstok megtudják, hogy a császári csapatok nagy rohamot terveznek, így Richárd is veszélyben van. Edit ezt meghallja, megszökik a Plankenhorstoktól, akik csak látszólag támogatják a forradalmat, és elmond mindent Máriának, a Baradlayak anyjának. A két nő megkeresi Richárdot, és elmondják mi a helyzet. Richárd ezért csapatával Magyarországra indul. Edit visszamegy a zárdába, ahol megkínózzák, de nem árulja el, hogy mit tud, és hogy értesítették Richárdot.**
- **Bécsben meg is történik a nagy roham – a császári csapatok győznek, leverik a bécsi forradalmat.**

- **Jenő a Plankenhorst-házban tartózkodik, elhiszi, hogy ők támogatják az ellenállást, és elhiszi, hogy Alfonsine őt szereti. Ez mind hazugság. Mikor meg akarja kérni Alfonsine kezét, a lány anyja elutasítja, mert Jenő állástalan magyar, aki nem tartozik a császáriakhoz. Jenőt felkeresi Ridegváry, aki elmondja, hogy a nőt keresik, és ha előkerül, elfogják ítélni. A császár viszont felajánl egy állást Jenőnek: menjen Oroszországba. Jenő annyira szerelmes, hogy elfogadja az állást, és így újra meg akarja kérni a lányt. Ekkor anyja, Mária érkezik hozzá, elmondja, hogy őt átverik, és hogy menjenek vissza Magyarországra.**
- **Richárd Magyarország felé tart csapatával, nyomában Palvicz Ottó vezeti a császári sereget. Egy alkalommal meg is ütköznek, de nem sérül meg senki.**

Itt ér véget az első rész.